

IDZI GAJDEROWICZ
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
Olsztyn

LIBIA – SYMPATIA PROFESORA ADAMA LINSENBARTHA

ZARYS TREŚCI: Przeglądając życiorys Adama Linsenbartha uświadomiłem sobie, jak wielki jest wkład Profesora w rozwój libijskiej fotogrametrii, geodezji i kartografii.

Profesor spędził w Libii aż 9 lat. W latach 1973–1976 i 1981–1985 pracował w Departamencie Pomiarów Ministerstwa Planowania i Badań Naukowych. Potem, w latach 1985–1987, organizował rządowe Centrum Teledetekcji.

Adama Linsenbartha, wtedy jeszcze doktora nauk technicznych, poznałem w 1976 roku przed moim wyjazdem do Libii. Za kilka tygodni miałem rozpocząć pracę w Departamencie Pomiarów, a On właśnie wrócił stamtąd po 3 latach pracy. Do dziś pamiętam naszą pierwszą rozmowę – – pozwoliła mi ona lepiej zrozumieć świat, w którym wypadło mi potem pracować przez kilka lat. A jest to zupełnie inny świat, inna przyroda, inni ludzie.

Dla polskiego specjalisty najważniejsze chyba było to, że zupełnie inaczej zorganizowane było zlecenie i nadzorowanie prac geodezyjnych, fotogrametrycznych i kartograficznych.

Doktor Adam Linsenbarth pojawił się pierwszy raz w Libii w kwietniu 1973 roku jako ekspert do spraw fotogrametrii, skierowany do Departamentu Pomiarów w Trypolisie przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, za pośrednictwem firmy consultingowej Polservice.

Trypolis, stolica Libii, przez Arabów nazywana Tarabulus al-Gharb, miała wtedy około 370 tys. mieszkańców. Libia, wielokrotnie większa od Polski, miała wtedy tylko 2,3 mln mieszkańców. Prawie cała ludność skupiona była w dwóch pasach nadbrzeżnych – w Trypolisie i Cyrenajce. Reszta kraju to ogromna pustynia, na której można wyróżnić kilka oaz zgrupowanych wokół miasteczka Sebha.

Departament Pomiarów miał nadzorować ważniejsze prace geodezyjne, fotogrametryczne i kartograficzne wykonywane na obszarze całej Libii. Kadra Departamentu była jednak nadzwyczaj skromna. W 1973 roku

w Departamencie pracowało kilkunastu techników i inżynierów geodetów (Turków, Egipcjan i Libijczyków), dwóch inżynierów kartografów i tylko jeden fotogrametra – doktor Adam Linsenbarth. Całością kierował przez długie lata rozważny i sympatyczny Muftah Mohammed Unis.

Adam Linsenbarth, tak jak większość pracowników Departamentu Pomiarów, sprawował nadzór nad pracami fotogrametrycznymi i kartograficznymi wykonywanymi przez firmy zagraniczne na terenie Libii. Prace z zakresu geodezji nadzorował w tym czasie doświadczony geodeta i organizator – mgr inż. Jan Kasowicz. Obaj panowie włożyli wiele wysiłku, aby firmy zagraniczne działały uczciwie i profesjonalnie.

Głównym jednak zadaniem dr. Linsenbartha było zorganizowanie w Departamencie Pomiarów Wydziału Fotogrametrii, który z założenia, jako pierwsza libijska jednostka fotogrametryczna, miał produkować mapy wielko- i średnioskalowe. Wydział Fotogrametrii został wyposażony zgodnie z koncepcją dr. Linsenbartha w najnowocześniejszą w tym czasie aparaturę fotogrametryczną. Adam Linsenbarth przeprowadził testowanie dostarczonych instrumentów, a następnie nauczył kilku Libijczyków wykonywania prac fotogrametrycznych. Przygotował dla nich technologię sporządzania i aktualizacji map wielkoskalowych i średnioskalowych metodami fotogrametrycznymi.

Doktor Linsenbarth uczestniczył także w dwóch fundamentalnych pracach Departamentu Pomiarów – w opracowaniu koncepcji i założeń technicznych Atlasu narodowego Libii oraz w opracowaniu założeń supersieci triangulacji satelitarnej, pokrywającej całą Libię, pomierzonej potem metodą dopplerowską przez pracowników francuskiego Narodowego Instytutu Geograficznego (IGN). Był także konsultantem Delegatury Polservice'u i Biura Rady Handlowego przy ambasadzie Polski w sprawach związanych z przygotowaniem ofert i realizacją kontraktów przez polskie instytucje na terenie Libii. Profesor Adam Linsenbarth zdobył uznanie i zaufanie Libijczyków. Zwrócił ich uwagę na wykształcenie polskich geodetów i duże możliwości polskiej geodezji. Zadbął o to, aby po jego wyjeździe do kraju w Departamencie Pomiarów pojawili się kolejni Polacy, którzy przyczynili się potem do zdobycia wielkich kontraktów na prace geodezyjne, realizowane przez WADECO, Geokart i kilka innych polskich firm.

Profesor Linsenbarth wrócił do pracy w Departamencie Pomiarów w połowie 1981 roku. Został wówczas zatrudniony jako ekspert do spraw fotogrametrii i teledetekcji. Departament Pomiarów już nie był tak słaby, jak w 1973 roku, bowiem w 1977 roku zatrudniono trzech Libijczyków, którzy ukończyli studia inżynierskie w Niemczech, a potem kilku kolejnych, którzy ukończyli studia magisterskie w USA. Zmieniły się także zadania Departamentu. Najważniejszym zadaniem był nadzór nad pracami geodezyjno-fotogrametryczno-kartograficznymi, których celem było pokrycie całej Libii mapami w skali 1:100 000 oraz pokrycie mapami w skali 1:25 000 obszarów o gęstszym zaludnieniu.

Profesor Linsenbarth przygotowywał specyfikacje techniczne kolejnych etapów realizacji tych wielkich zamierzeń, a potem nadzorował prace fotogrametryczne, kartograficzne i teledetekcyjne, wykonywane przez firmy zagraniczne na zlecenie Departamentu. Znalazł także czas na wygłaszanie serii wykładów z zakresu teledetekcji dla pracowników Departamentu. Trzeba przypomnieć, że w tym okresie nasz Geokart także uczestniczył w realizacji prac zleczanych przez Departament Pomiarów.

Kiedy w 1985 roku przyleciałem do Trypolisu, aby wyrównać państwową sieć niwelacji precyzyjnej zakładanej przez Geokart, nie zastałem tam już prof. Adama Linsenbartha, który kilka tygodni wcześniej na krótko przybył do Polski. Już w grudniu 1985 roku wrócił do Trypolisu, tym razem jako ekspert niemieckiej firmy Globosat Applied Satellite Technology. Jego zadaniem było utworzenie rządowego Centrum Teledetekcji. Profesor opracował koncepcję i program działania Centrum. Przeprowadził półroczny kurs podyplomowy z zakresu teledetekcji dla grupy specjalistów libijskich po studiach w USA. Praca w Centrum Teledetekcji dała Mu okazję do prowadzenia prac badawczych dotyczących wykorzystania satelitarnych danych teledetekcyjnych do wykonania geomorfologicznych map piaszczystych pustyń libijskich. Praca prof. Linsenbartha w Centrum Teledetekcji zakończyła się w czerwcu 1987 roku. Wyniki swoich prac badawczych, wykonanych w Centrum, przedstawił On na kilku sympozjach i kongresach międzynarodowych – w Grazu, Lipsku i Trypolisie w 1987 roku, w Kyoto w 1988 roku i we Frankfurcie w 1989 roku.

Powrót prof. Adama Linsenbartha do Polski po zrealizowaniu ostatniego kontraktu nie był równoznaczny z zerwaniem kontaktu z Libią. Potem, już jako dyrektor Instytutu Geodezji i Kartografii, wielokrotnie przyjmował delegacje libijskie i ustalał reguły współpracy.

Profesor zorganizował dwuletnie Studium Podyplomowe z geodezji, topografii, fotogrametrii, teledetekcji i kartografii dla grupy dziesięciu Libijczyków. Studium było prowadzone przez pracowników Instytutu Geodezji i Kartografii. W Instytucie Geodezji i Kartografii odbył studia doktoranckie Ahmida Ali Wahiba – pracownik Departamentu Pomiarów. Obrona jego pracy doktorskiej odbyła się 3 lata temu przed Radą Naukową Instytutu. W bieżącym roku kolejny pracownik Departamentu Pomiarów – Milud Gammudi otrzymał stopień naukowy doktora. Profesor Adam Linsenbarth był recenzentem jego pracy doktorskiej, bronionej na Wydziale Geografii Uniwersytetu w Rabacie, w Maroku.

Wracając do Polski po realizacji kolejnych kontraktów, Profesor przywoził piękne pisma pochwalne.

Szkoda, że Libijczycy nie mają medalu za zasługi dla libijskiej geodezji. Gdyby mieli, to z pewnością Profesor Adam Linsenbarth dostałby najwyższą odmiannę tego medalu.

IDZI GAJDEROWICZ
Warmińsko-Mazurski University
Olsztyn

LIBYA – A COUNTRY CLOSE TO THE HEARTH
OF PROFESSOR ADAM LINSENBARTH

S u m m a r y

Reviewing curriculum vitae of professor Adam Linsenbarth his great contribution to development of Libyan photogrammetry, geodesy and cartography can be easily observed.

Professor spent in Libya as much as 9 years. In 1973–1976 and in 1981–1985 he worked at the Department of Measurements of the Ministry of Planning and Research. Next, in 1985–1987 he organized governmental Remote Sensing Centre.

Translation: Zbigniew Bochenek